

Helemaal dood bestaat niet

Colofon

ISBN: 978 90 8954 981 5

1e druk 2017

© 2017, Erika van Dalen

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Omslagontwerp: Emma Janssen

Foto Nanning Barendsz, Prinsenhof Delft

Helemaal dood bestaat niet

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Helemaal dood bestaat niet

Erika van Dalen

voor altijd in mijn hart

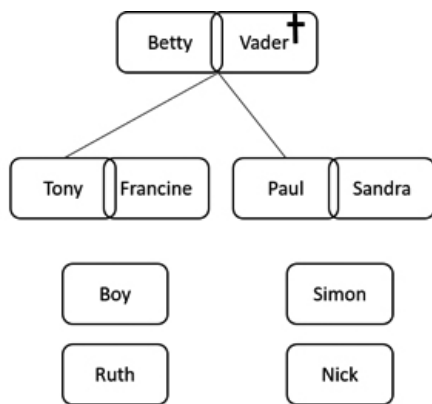
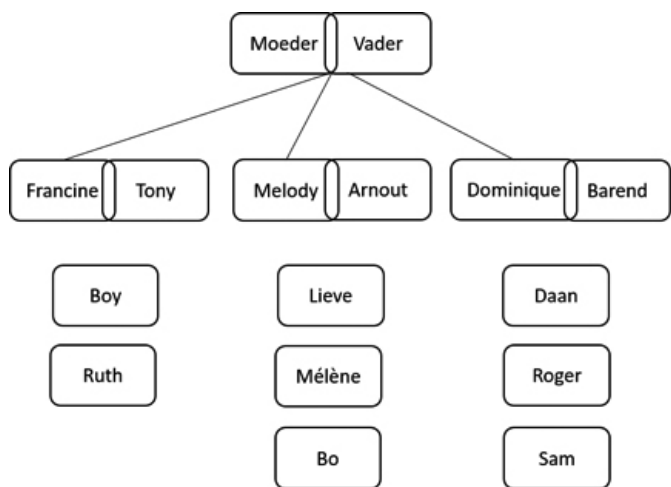
Inhoud

Een moeilijk jaar	15
Een stormachtige week	109
Intussen op WhatsApp	189
Dromen met mijn zus	203
Hoe gaat het verder?	211

Als ik ik ben, omdat ik ik ben,
en jij jij bent, omdat jij jij bent,
dan ben ik ik,
en ben jij jij.

Maar
als ik ik ben, omdát jij jij bent,
of jij jij bent, omdát ik ik ben,
dan ben ik niet ik,
of jij niet jij

*Vrij vertaald: een ontmoeting met iemand anders is intens en echt
wanneer je je als mens in je eigen waarde gesterkt voelt.*

Proloog

Nog zo veel te doen en zo weinig tijd! Deze maanden zijn voor mij een enorm drukke periode. Vanmiddag en vanavond training geven. Ik check snel mijn mails en zie een nieuwe in mijn inbox met een rode vlag. Het digitaal beschikbare materiaal voor de cursisten van vanmiddag lijkt onvindbaar. O nee, ook dat nog. Meteen maar uitzoeken hoe dat kan. Ik heb alles vorige week toch geüpload naar de cloud? Toch maar aan een collega vragen. Er blijkt een aparte internetomgeving voor cursisten aangemaakt te zijn, waar het lesmateriaal geplaatst kan worden. Dat is een andere dan die voor de docenten. Snel het materiaal van de ene cloud naar de andere verplaatsen en de cursisten kunnen erbij. Collega informeert vervolgens de cursisten. Gelukkig, dan hoef ik dat niet te doen. Weer een stukje werkzaamheden weggewerkt.

Dan nog die stapel administratie. Niet mijn ding en naast de interim-klus waar ik ook aan werk, blijft er weinig tijd voor over. Nu dus maar even doen.

Eigenlijk wil ik je bellen, het is per slot van rekening al dinsdag. In plaats van langsgaan is een telefoontje ook leuk. Straks in de auto maar proberen, op weg naar de trainingslocatie. Ik neem het besluit en het voelt niet helemaal oké.

Langzaam druppelen de cursisten binnen. Bellen komt er niet meer van. Het begint te stormen en te regenen. Het geluid is duidelijk hoorbaar op de schuine ramen in het dak. Afgebroken takken waaien af en toe voorbij. Heftige najaarsstorm. Die was inderdaad voorspeld. Wat is de wificode? Ik

wijs op de informatie die in een fotolijst op een tafel staat. Bijna alle cursisten zijn nu binnen. Het is tijd om te beginnen. Wat is het verschil tussen ...? Nee, geen lange theoretische verhandeling. Meteen met de lesstof aan de slag! Bij de eerste oefening wordt in tweetallen gewerkt. Een mooi moment om mijn berichten te checken.

‘Bel me. Het is dringend ...’

Een moeilijk jaar

Met een zelfgebakken appeltaart in beslagen doorzichtig plastic loop ik van mijn auto naar je huis.

‘Ha zusje, o wat huiselijk, warme appeltaart!’

Je staat in de deuropening en begroet me al van ver. Je bent zichtbaar blij dat ik er ben. Ik ben blij dat ik je zie. Je wilt praten, huilen en eigenlijk dat ook niet. Het is een zonnige dag in het najaar. De zon geeft nog net genoeg warmte voor een zomerjas. De bladeren aan de bomen kleuren al geel, rood en bruin. Vandaag nemen we geen cappuccino op een terrasje. We bespreken ook niet de toekomst, ingevuld met onze dromen en ideeën. Vandaag staat de wereld even stil.

Ik zet de appeltaart op het aanrecht en we omhelzen elkaar iets langer dan anders.

‘Koffie?’

‘Lekker.’

Je zet koffie. Ik snijd de appeltaart aan en vraag of we binnen of buiten gaan zitten. We besluiten binnen te blijven. Niemand hoeft mee te luisteren. Toen we elkaar een paar dagen geleden spraken, was je nog verdoofd door de emotionele klap: Tony is homo! Vandaag neem je eerst een slok koffie en je begint dan te vertellen. De wereld waarin je dacht te leven staat op zijn kop. Je maatje en vriend voor het leven wil bij je weg. Hij heeft maandenlang zijn homoseksualiteit onderzocht en weet het nu zeker. Vandaar ineens dat password op zijn tablet en het nieuwe op zijn telefoon. Hij heeft nu een vriend en kiest voor hem. Of niet, dat kan ook nog. Maar hij wil niet door met Francine. Tony durft, nu hij bijna vijftig is, zijn geaardheid er te laten zijn. Niet meer het ‘picture perfect’ maar gewoon zijn wie hij is. Hij zegt zelf hierover dat hij na het overlijden van zijn vader ineens begreep dat je maar één keer leeft. Je bent gelukkiger wanneer

je ervoor kiest te zijn wie je werkelijk bent. Ook al kwets je daar anderen mee. Je kunt pas echt gelukkig zijn wanneer je je gedraagt zoals je werkelijk bent. Tony deelt dit met je. Terwijl jij juist dacht dat je alles op de rit had: jezelf, de kinderen, je gezin. Maar op de achtergrond speelde zich de laatste maanden iets heel anders af. Jij vermoedde al langer dat er iets niet klopte. Dat er dingen gebeurden die invloed hadden op het gezin. Jouw oplossing was om het nog gezelliger te maken thuis. Kleedje op tafel, ‘home sweet home’ aan de muur en kaarsjes aan. Je stak veel energie en aandacht in de begeleiding van jullie kinderen, Boy en Ruth. Hielp ze met hun huiswerk. Regelde gezellige uitjes en pianoles voor Ruth. Kocht een tweedehands piano voor in de huiskamer. Voor het ontbijt maakte je versgeperste jus. Je gaf veel aandacht aan de kinderen die jullie allebei zo graag wilden.

We zuchten allebei en zien niet eens dat het zonlicht een vrolijke streep door de kamer begint te trekken. Wat een klap! Langzaam neem ik een hap taart en begin aandachtig te kauwen. Wat kan ik zeggen? Wat zeg je tegen iemand die zó gehecht is aan haar man? Die zo veel waarde hecht aan haar gezin? Die dit overkomt nu? Ik val helemaal stil. We kijken elkaar aangeslagen aan en jij vertelt verder. ‘Tony heeft een vriend. Misschien is dat serieus, misschien niet. Mijn eerste reactie was om bij elkaar blijven voor de kinderen. In ieder geval tot ze achttien zijn. Maar we denken allebei dat scheiden toch beter is. Tony kan vlakbij gaan wonen. We kunnen als maatjes met twee kinderen gewoon daarna verder’ Daarna zeg je verdrietig: ‘niets tegen pa en ma zeggen hoor!’

We begrijpen allebei waarom. Dit past niet in hun plaatje en straks volgt er weer een afwijzing. Dit is te moeilijk voor ze. We weten allebei dat ze in eerste instantie een schuldige zullen zoeken. Een oorzaak, één die buiten hen zelf ligt.

Alsof alle leed in de wereld eigenlijk voorkomen had kunnen worden. Later ebt dat wel weg. Maar eerst komt die emotiehobbel, waarbij je het gevoel hebt dat je het fout gedaan hebt en je de neiging krijgt jezelf te verdedigen. Dat moet je wel aankunnen. Ik voel de pijn weer afgewezen te worden. Ik voel de eenzaamheid terwijl het niet eens mijn verhaal is. Maar jij bent mijn grote zus Francine. Mijn soulmate voor het leven. We kunnen niet met en niet zonder elkaar. Wat ben ik dankbaar dat ik degene mag zijn aan wie jij nu je verhaal vertelt.

‘Ik ben mijn man kwijt, maar heb er een vriend bij. We kennen elkaar al zó lang, dat wil ik niet loslaten. Samen gestudeerd, samen op kamers, samen volwassen geworden.’

Lieve zus, dat klinkt als een besluit in je hoofd. Maar wat zegt je hart? Als ik naar je kijk zie ik zo veel verdriet.

‘Hoe voel je je nu?’

Maar jij herpakt je en wordt weer de sterke vrouw die het leven onder controle heeft. Je hebt het beeld van wat er vanaf nu moet gebeuren al helemaal voor je. Wanneer ik naar je luister, krijg ik het idee dat alles tegelijk en vooral nú moet. De scheiding regelen. Uiteraard met co-ouderschap. Je hebt al op internet uitgezocht hoe dat werkt. Tony wil een appartement kopen en jij kunt dan in het huis blijven wonen. Je vindt dat Tony zijn geaardheid en de situatie zo snel mogelijk aan de rest van de gezamenlijke vrienden en familie moet laten weten. Nu lopen jullie samen met dit geheim rond. Dat werkt voor jou niet.

‘Francine, je hebt groot gelijk. Hij legt zijn situatie bij jou neer en verwacht dat je ‘gewoon’ door kunt totdat hij eraan toe is om het verder te vertellen en verdere stappen te ondernemen. Dat lijkt me onmenselijk voor jou.’

Met een klap zet je het lege gebaksbordje op tafel.

‘Hou je adviezen maar voor je, Melody!’ snauw je me toe.

Ik schrik van je felheid en deins wat terug. Om me een houding te geven, breng ik het inmiddels lege kopje naar mijn mond. Wat ben je van slag en wat wil ik je graag helpen! Maar misschien is het beter wanneer we onze eigen vraagstukken op onze eigen manier oplossen. Je bent immers zelf degene die met de oplossing verder moet. Ik klem mijn kaken op elkaar en houd deze inzichten maar voor me.

‘Van je afschrijven helpt’, hoor ik mezelf zeggen.

Ik kan het toch niet laten meer te willen dan alleen er te zijn en te luisteren.

‘Francine, hier voor jou een schrift, maat A4. Op de voorkant kun je zetten waar je jezelf iedere dag aan wilt herinneren.’

Ik pak het uit mijn rugzak en geef het voorzichtig. Gelukkig! Je pakt het aan.

‘Ik heb ook zo’n schrift.’

‘*Blijven genieten* heb ik op de voorkant geschreven. Op de achterkant kun je plaatjes of foto’s plakken van hoe jij wilt dat jouw leven er uiteindelijk uit gaat zien. Waardoor je weet welke keuzes de beste zullen zijn.’

Je vindt het een goed idee. Dus ik leg er voorzichtig een schepje op.

‘Ik heb ook cd’s meegenomen met vrolijke muziek. Meestal luister je naar melancholische of treurige muziek. Ik denk dat vrolijke klanken op jouw achtergrond je kunnen helpen. Wanneer je ernaar luistert, voel je je vanzelf blijer. Het helpt mij ook altijd.’

Je luistert naar me en neemt de cd’s in ontvangst. We weten allebei dat je ze ongebruikt eens weer zult teruggeven.

Wanneer we onze koffie en taart op hebben wil je wandelen. We trekken onze jas aan en stappen in het kleurenspel